

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԲԵԱԼ ԼՈՒԽԻՆԵՐ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՄԵԿՆԵՑ ԻՂՆ

Սեպտեմբերի 1-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը երկօրյա այցով մեկնեց Լեւոնային Ղարաբաղի Հանրապետություն՝ մասնակցելու ԼՂՀ հռչակման 20-ամյակին նվիրված միջոցառումներին:

Նորին Սրբությանն ողջնկցում են Ֆրանսիայի հայոց թեմի առաջնորդ Ս. Նորվան արքեպիսկոպոս Զաքարյանը, Նոր Նախիջևանի եւ Ռուսաստանի հայոց թեմի առաջնորդ Ս. Եզրաս եպիսկոպոս Ներսիսյանը, ՆՂՀինված ուժերի հոգևոր առաջնորդ Ս. Վրթանես եպիսկոպոս Աբրահամյանը եւ գավազանակիր Ս. Անանիա արքեպիսկոպոս Ծափուրյանը:

Սեպտեմբերի 2-ին, Արցախում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը մասնակցեց ԼՂՀ հռչակման 20-ամյակին նվիրված միջոցառումներին:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱԽԱԿԱՐԳ

«ՈՒՆՈՎԱԲԵՍԻ» 15-ՐԴ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՆԱԽԱԿԱՐԳ

Սեպտեմբերի 1-3-ը, Գերմանիայի Ֆրանկֆրտ քաղաքում անցավ գերմանացի կաթողիկոսների «Ունովաբես» բարեգործական կազմակերպության 15-րդ միջազգային համաժողովը: Համաժողովին մասնակցում էին 300 ներկայացուցիչներ 29 երկրներից: Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրհնությամբ, որպես Բույր Եկեղեցու ներկայացուցիչ, սույն ժողովին մասնակցեց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Վարչապետական բաժնի պնօրեն Ս. Մուշեղ վարդապետ Բաբայանը:

Համաժողովի ընթացքում քննարկվեցին մի շարք խնդիրներ, որոնք վերաբերում էին Կենտրոնական եւ Արևելյան Եվրոպայի գյուղական համայնքների կառուցվածքային փոփոխությունների ազդեցությանը գյուղերում ապրող մարդկանց հավաքի եւ կյանքի պայմանների վրա:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱԽԱԿԱՐԳ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԵՐՈՒՄԱԳԵՄԻ ՏԱՃԱՐԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻԱԲՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Սեպտեմբերի 6-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Երուսաղեմի Տաճարականների միաբանության պատվիրակությանը՝ գլխավորությամբ Երուսաղեմի տաճարականների հունական վաշտի գլխավոր հրամանավար Պողոս Չորակյանի:

Վեհափառ Հայրապետը, ողջունելով պարավիրակության այցը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին, որախություն հայրենեց, որ կազմակերպությունը սերտորեն համագործակցում է եկեղեցիների հետ եւ համապեղ առաքելություն իրականացնում՝ ի սեր եւ ի բարօրություն մարդկության:

Հանդիպման ընթացքում պրն. Զորակյանը Նորին Սրբությանը ներկայացրեց միաբանության գործունեությունն ու առաքելությունը, որի շրջանակներում մարդասիրական զանազան ծրագրեր են իրականացվում, ինչպես նաեւ օգնություն ցուցաբերվում Երուսաղեմի չորս պարիարքություններին:

Հանդիպմանը ներկա էր Մայր Աթոռի Միջեկեղեցական հարաբերությունների գրասենյակի փնթրեն Տ. Հովակիմ եպիսկոպոս Մանուկյանը:

ՄԱՅՐ ԱԹՐՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՂԱՄԱԿԱՐԳ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ «ԱՐՄԵՆԻԱ» ԱՌԱԳԱՍՏԱՆԱՎԻ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԻՆ

Սեպտեմբերի 6-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագոյն Պապ-րիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց «Արմենիա» առաքապարանավի անձնակազմին՝ գրող, երապարակախոս Զորի Բալայանի ղեկավարությամբ:

Նորին Սրբությունը գոհունակություն հայրենեց, որ նավարկությունը բարեհաջող ընթացք է ունեցել: «Տեղյակ ենք այն խանդավառությանը, որ ձեր այցելություններով սրեղծում էիք հայ համայնքներից ներս՝ հպարտության զգացում փոխանցելով մեր զավակներին ձեր քաջարի այդ արարքով: Նմանապիպ երեւոյթները նոր ոգեւորություն են ներարկում մեր զավակների հոգիներից ներս եւ լիցք են հաղորդում նրանց՝ շարունակելու իրենց ազգապահպան գործունեությունը», - նշեց Վեհափառ Հայրապետը՝ իր օրհնությունն ու գնահատանքը փոխանցելով ներկաներին: Նորին Սրբությունը վարահություն հայրենեց, որ հայ ժողովրդի մեջ այս իրադարձությունը կսարանա լավագոյն գնահատականը եւ կունենա իր արժեւորումը:

Այնուհետեւ փիար Զորի Բալայանն «Արմենիա» առաքապարանավի անձնակազմի անունից շնորհակալություն հայրենեց Վեհափառ Հայրապետին ջերմ ընդունելության համար:

Հանդիպումից հետո Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Մայր Տաճարում «Պահպանիչ» աղոթքով օրհնեց Իջման Ս. Սեղանի առջեւ ծնրաղրած նավագնացներին՝ մեկ անգամ եւս մաղթելով նորանոր հաջողություններ իրենց հեղազա ծրագրերում:

ՄԱՅՐ ԱԹՐՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՂԱՄԱԿԱՐԳ

ԿՈՆՖԵՐԱՆՍ ԲՈՍՍԵՒ ՎԱՆՔՈՒՄ

Սեպտեմբերի 7-10-ը Իգրալիայի Միլան քաղաքի մոտ գրնվող Բոսսեի վանքում փեղի ունեցավ 19-րդ միջազգային էկումենիկ կոնֆերանսը՝ «Ասարծո խոսքը հոգեւոր կյանքում» թեմայով:

Ժողովին մասնակցում էին Կաթոլիկ, Ռոսս Ուղղափառ, ինչպես նաեւ Հայ Առաքելական Եկեղեցու ներկայցուցիչներ:

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրհնությամբ սույն ժողովին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը ներկայացնում էր Տ. Ռուբեն արեղա Զարգարյանը:

Ժողովի ընթացքում հոգեշնորհ Նայր Սուրբի կողմից կոնֆերանսի մասնակիցներին ընթերցվեց Նայրապերական ուղերձը, որում մասնավորապես ասվում էր. «Քրիստոնյա ժողովուրդների հոգետր ուժն ու զորությունը, հավաքի անշեշ լույսը սնվում են ասվածային խոսքի օրհնաբեր աղբյուրից: Ասվածային ճշմարտությունը արտահայտվեց խոսքով, որն իր զորությամբ վերափոխում է մարդկային կյանքը:

Մեծապես գնահատելի է, որ այս համագումարին դուք համախմբվել եք զեկուցումներ ներկայացնելու և քննարկումներ իրականացնելու հոգետր կյանքում Ասվածաշնչի կանտություն, Ընդհանրական Սուրբ Նայրերի եկեղեցական հեղինակների սուրբգրական աշխատությունների և Աստծո խոսքով ներշնչված վանական ու ճգնավորական մեծ փորձառության վերաբերյալ: Աստծո խոսքը այն ամփոփող գիրք չէ միայն, այլ գրից ավելին՝ հոգին, որն արտահայտվում է խոսքի միջոցով՝ համաձայն Սուրբ Պողոս առաքյալի հաստատման. «Գիրն սպանանէ, այլ հոգին կեցուցանէ» (Բ Կորնթ. Գ 6):

Այսօր, երբ արդիական տեխնոլոգիաների օգնությամբ տեղեկություններն արագությամբ սփռվում են աշխարհով մեկ, մեր կյանքում նկատվում է խոսքի առաքելություն, սակայն այդ բյուրավոր խոսքերի մեջ անհրաժեշտ է ասվածային խոսքի գերակայությունը, որպեսզի հասարակությունները, մարդիկ ապրեն փոխըմբռնման, համերաշխության և քրիստոսապարվեր սիրո մեջ: Ներկա ժամանակներում, երբ նաև սփռվում են զանազան կեղծ գաղափարներ՝ ճշմարտության շղարշով թողարկված, առավել հրապարակ է դառնում անհրաժեշտությունը աշխարհում Աստծո խոսքի իմացության ու տարածման, որը պայծառակերպում է հոգիները և մնում անփոփոխ ու հավիտենական, ինչպես ասում է Քրիստոս. «Երկինք և երկիր անցնեն, և բանք իմ մի անցնեն» (Մատթ. ԻԴ 35)»:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷԶՄԻԱՅԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՐԳ

ՄԱՄԼՈ ՆԱԳՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սույն թվականի սեպտեմբերի 10- ին, Վիրահայոց թեմի նախաձեռնությամբ, ՆՏ Սփյուռքի և Մշակույթի նախարարությունների հովանավորությամբ և ,Գալուստ Գյուլբենկյան հիմնադրամի նախաձեռնությամբ, Վրաստանի Սամցխե-Ջավախք նահանգի Ախալքալակ քաղաքի փոխառաջնորդաբանում կայացավ Վիրահայոց թեմի Եկեղեցասեր երիտասարդաց միության համաժողով՝ «Նայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին վիրահայ երիտասարդների կյանքում» թեմայով:

Համաժողովին մասնակցում էին շուրջ երեսուն վիրահայ երիտասարդներ մայրաքաղաք Թբիլիսիից, Բաթումից, Սամցխե-Ջավախքից և Վրաստանի այլ շրջաններից: Նավաքին իրենց մասնակցությունն էին բերել նաև թեմի հոգետր հովիվները:

Համաժողովը սկսելուց առաջ երիտասարդները թեմի առաջնորդ Ս. Վազգեն եպիսկոպոս Միրզախանյանի հանդիսապետությամբ Ախալքալակի Սուրբ Խաչ եկեղեցում թեմի հոգետր դասի հետ միասին աղոթք բարձրացրեցին առ Աստված: Տաճարում հյուրերին ջերմորեն ողջունեց Սամցխե-Ջավախքի ընդհանուր առաջնորդական փոխանորդ Ս. Բաբգեն աբեղա Սալբիյանը: Համաժողովը բացվեց Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Ս. Վազգեն եպիսկոպոս Միրզախանյանի օրհնությամբ, որից հետո երիտասարդներին խոսքով դիմեցին Սամցխե-Ջավախքի առաջնորդական փոխառաջնորդ Ս. Բաբգեն աբեղա Սալբիյանը և Վրաստանում ՆՏ դեսպանի խորհրդական Արմակ Կալաշյանը:

Համաժողովին երիտասարդները քննարկեցին վիրահայության համարարդիական խնդիրներ,

ինչպիսիք են՝ «Նայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու դերը երիտասարդների կյանքում» (զեկուցողներ՝ Միխեիլ Ավագյան և Ջենարա Պեպրոսյան), «Երիտասարդները և Նայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին. միջերիտասարդական համագործակցություն» (զեկուցողներ՝ Լալա Գևորգյան և Սեդա Ավանյան), «Աղանդավորություն և իրավիճակը շրջաններում» (զեկուցող՝ Ինեսսա Սարուխանյան):

Ընթերցված զեկույցների շուրջ ծավալվեցին աշխույժ գործնական քննարկումներ: Երիտասարդները մտահոգություն հայտնեցին ինչպես աղանդավորության, այնպես էլ կրավորական երիտասարդ զանգվածների համար, ովքեր փարաբնիկ ազդեցությունների ներքո հեռանում են ազգային-եկեղեցական և հոգևոր-մշակութային կյանքից: Նանդիսմանը կարեւորվեց նաև Մայր Նայրենիքի և Սուրբ Էջմիածնի հետ ամուր կապերի հաստատումը, ինչպես ուխտագնացությունների կազմակերպման միջոցով, այնպես էլ Նայաստանում կազմակերպվող համահայկական միջոցառումներին գործուն մասնակցություն բերելով:

Ժողովականների կողմից որոշում կայացվեց Թբիլիսիում սովորող, շրջաններից եկած հայ ուսանողների հետ հաստատել սերտ կապեր, արագացնել հովվություններին կից եկեղեցատեր երիտասարդաց կառույցների ձևավորումը: Երիտասարդների կողմից առաջարկություն հինգեց թեմի քահանաների հետ այցելել հայաբնակ փարբեր համայնքներ և եկեղեցական արարողությունների անցկացման և ժողովրդին Նայոց Եկեղեցու պատմությունը, փոները բացատրելու միջոցով ժողովրդական լայն զանգվածներին ուղղորդել դեպի եկեղեցի:

Նամաժողովի մասնակիցներին հուզող բազմաթիվ հարցերին պատասխանեցին հավաքի մասնակից հոգևոր դասի ներկայացուցիչները:

Ժողովն ավարտվեց Սրբազան Նոր պահպանիչ աղոթքով և որոշվեց հաջորդ հավաքը դեկտեմբեր ամսին կազմակերպել մայրաքաղաք Թբիլիսիում:

ՎԻՐԱՆԱՅՈՑ ԹԵՄԻ
ՄԱՍԼՈ ՂԻՎԱՆ

ՔՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ ՏԱՐԲԱԿԱՆ ԴՊՐՈՅՈՒՄ

Սեպտեմբերի 10-ին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Քրիստոնեական դաստիարակության կենտրոնում փեղի ունեցավ հանդիպում-սեմինար՝ նվիրված փարբական դպրոցում «Քրիստոնեական կրթություն» առարկայի փորձնական ծրագրին:

Նախընթաց փարբի Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Քրիստոնեական դաստիարակության կենտրոնի, ՆՆ ԿԳՆ Կրթության ազգային ինստիտուտի մասնագետների և «Նայ Եկեղեցու պատմություն» առարկայի լավագույն ուսուցիչների անդամակցությամբ ձևավորվել էր մասնագիտական աշխատանքային խումբ, որը մշակել էր 2-4-րդ դասարանների համար քրիստոնեական կրթության ուսումնական փորձնական ծրագիր և հրատարակության պատրաստել դասագրքեր՝ հաշվի առնելով ՆՆ հանրակրթական դպրոցում փարբական քառամյա ուսուցման պահանջներն ու առանձնահատկությունները:

ՆՆ ԿԳՆ նախարար Արմեն Աշոտյանի՝ «Նայ Եկեղեցու պատմություն» առարկային առնչվող խնդիրները լուծելու նպատակով աշխատանքային խումբ ստեղծելու մասին հրամանով ստեղծվել էր հանձնախումբ, որի երաշխավորությամբ հանրապետության մի շարք դպրոցների 2-4-րդ դասարաններում մեկ փարբի փորձաշրջանով ուսումնասիրվելու է «Քրիստոնեական կրթություն» առարկան:

Առարկայի դասավանդման համար Քրիստոնեական դաստիարակության կենտրոնի և ՆՆ Կրթության և գիտության նախարարության համարել համաձայնությամբ ընտրվել են հանրապետության 25 դպրոցներ:

Առարկայի ներկայացմանը նվիրված հանդիպման ընթացքում ԲԴԿ փնտրեն Ս. Վարդան աբեղա Նավասարդյանը ողջունեց եւ շնորհակալություն հայտնեց «Քրիստոնեական կրթություն» առարկայի փորձնական ծրագրի մշակող հանձնախմբի անդամներին, շնորհավորեց փարրական դպրոցում քրիստոնեական կրթության ամրագրման համար՝ կարեւորելով եռաստիճան դպրոցում (փարրական դպրոց, միջին դպրոց, ավագ դպրոց) քրիստոնեական կրթության շարունակականության ապահովումը:

Հանդիպմանը ներկա էին նաեւ ԱԺ պարզամավոր Անահիտ Բախշյանը եւ ՀՀ ԿԳՆ հանրակրթության վարչությունից Նարինե Հովհաննիսյանը, որոնք իրենց հերթին կարեւորեցին իրականացվող ծրագիրը:

Այնուհետեւ աշխատանքային խմբի անդամները 26 դպրոցների «Հայ Եկեղեցու պարամություն» առարկայի ուսուցիչներին ներկայացրեցին առարկայի փորձնական ծրագրի թեմաները, դասագիրք-փեքրի կառուցվածքը եւ դասավանդման առանձնահատկությունները:

ԲՐԻՍՏՈՆԵԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՅՅԸ ՎԱՅՈՑ ՁՈՐԻ ԹԵՄ՝

Սեպտեմբերի 11-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պապիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը մեկնեց Վայոց Ձորի թեմ, ուր հանդիսապետեց Ս. Խաչ վանքի վերածման արարողությունը:

Վեհափառ Հայրապետին ուղեկցում էին Մայր Աթոռի Հրապարակաչական բաժնի փնտրեն Ս. Նաթան եպիսկոպոս Հովհաննիսյանը, Վանորեից փեսոյ Ս. Արարակ եպիսկոպոս Տիգրանյանը, Մայր Աթոռի լուսարարապետ Ս. Հովնան վարդապետ Հակոբյանը, Քրիստոնեական դասփարակության կենտրոնի փնտրեն Ս. Վարդան աբեղա Նավասարդյանը, գավազանակիր Ս. Անանիա աբեղա Ծափուրյանը, Ս. Երեմիա աբեղա Աբգարյանը, Տեղեկավարական համակարգի փնտրեն Ս. Վահրամ քահանա Մելիքյանը եւ Խ. Աբովյանի անվան մանկավարժական համալսարանի ռեկտոր Ռուբեն Միրզախանյանը:

Վայոց Ձորի Արենի գյուղի մարույցներում Ամենայն Հայոց Հայրապետին դիմավորեցին թեմի առաջնորդ Ս. Աբրահամ եպիսկոպոս Մկրտչյանը, մարգալետ Սերգեյ Բագրատյանը, մարգային իշխանությունների ներկայացուցիչներ եւ թեմի բարերարներ: Արենիի բնակիչներն Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին ծափողջույններով եւ աղուհացով դիմավորեցին Ս. Ասրվաձաձին եկեղեցու բակում: Դռնբացեքի արարողությունն սկսվեց եկեղեցու նոր քանդակազարդ դռների առջեւ, ապա աղոթքից հետո «Ուրախ լեր, Սուրբ Եկեղեցի» շարականի ներքո ամենքը մուտք գործեցին եկեղեցի:

Տերունական աղոթքից հետո եկեղեցու բակում ժողովրդի անունից Նորին Սրբությանը ողջունեց Արենիի համայնքի ղեկավար Սերգեյ Սուքիսյանը: Այնուհետեւ բարիգալստյան խոսքով հանդես եկավ նաեւ թեմակալ առաջնորդ Աբրահամ Սրբազանը, որ Վեհափառ Հայրապետին ներկայացրեց եկեղեցու բարերարներ Սամվել Գրիգորյանին, Հարություն Ենոքյանին եւ Գրիգոր Գրիգորյանին, որոնց ազնիվ նվիրաբերությանը Ս. Ասրվաձաձին եկեղեցուն փեղադրվել են նոր քանդակազարդ դռներ:

Այնուհետեւ Արենիի ժողովրդին իր օրհնության խոսքն ուղղեց Նորին Սրբությունը՝ պարգևատրելով հավատարիմ մնալ Տիրոջ պարվիրաններին եւ Հայ Եկեղեցու վարդապետությանը, փարված մնալ հոգեւոր արժեքներին եւ ասրվաձառնո կյանքով ապրելով՝ իրենց նպաստը բերել ազգային կյանքին: Ի գնահատություն բարերարների եկեղեցանվեր ոգու՝ Վեհափառ Հայրապետի կողմից նրանց հանձնվեցին Հայրապետական օրհնության գրեր:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի այցի առիթով կազմակերպված ժողովրդական փոխախմբությունից հետո հրաժեշտ փառվ Արենիի բնակիչներին՝ Նորին Սրբությունը մեկնեց Վայոց Ձորի մարզկենտրոն՝ Եղեգնաձոր քաղաք:

Առաջնորդանիստ Ս. Ասրվածածին եկեղեցու առջև ժողովուրդը Վեհափառ Հայրապետին դիմավորեց ավանդական աղուհացով: Եկեղեցում կատարված համարեղ աղոթքից հետո Ամենայն Հայոց Հայրապետի հանդիսապետությամբ կատարվեց եկեղեցու փարածքում Ս. Վարդանանց եկեղեցու հիմքերի հայտնաբերման առիթով կանգնեցված քառաթեմ խաչքարի օրհնության արարողություն:

Օծման ավարտին Վեհափառ Հայրապետին բարիգալստյան խոսքով ողջունեց Եղեգնաձորի քաղաքապետ Սիրեկան Բալայանը: Այնուհետև առաջնորդ Արքեպիսկոպոս Բարսեղյանը անդրադարձավ պատմական եկեղեցու հայտնաբերման կարևորությանը և խորհրդին, ապա Նորին Սրբությանը հրավիրեց իր օրհնությունը բերելու ներկա ժողովրդին և խաչքարի բարերարներին:

Վեհափառ Հայրապետը շնորհավորեց եղեգնաձորցիներին խաչքարի կանգնեցման առիթով, որի օծումը կատարվեց Խաչվերացի փոռին: Նորին Սրբությունն անդրադարձ կատարեց Խաչի խորհրդին և նրանից ճառագող հրաշագործ գործությանը, որ դարեր շարունակ պահպանել, գոյեպնդել և խանդավառել է հայ ժողովրդին: Խոսքի վերջում Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Հայրապետական օրհնության գրեթե շնորհեց բարերարներ Սամվել Գրիգորյանին, Արթուր Սարգսյանին, Աշոտ Օրդուխանյանին և Սամվել Ղովհանիսյանին՝ իր մասնավոր գնահատանքը բերելով եկեղեցու հանդեպ ունեցած նրանց նվիրումի համար:

Այնուհետև Ամենայն Հայոց Հայրապետի շքախումբը ուղեւորվեց դեպի Ս. Խաչ պատմական վանքը, որն ամբողջովին վերանորոգվել, բարեկարգվել և պարսպապարկվել է բարերարությամբ ռուսաստանաբնակ Վարդան Հայրապետյանի: Վանքին կից կառուցվել է նաև հանդիսությունների նոր սրահ:

Օրհնելով Հայաստանի փառքեր շրջաններից այս առիթով ուխտի եկած հարյուրավոր հայորդիներին՝ «Հրաշափառ» շարականի երգեցողության ներքո Ամենայն Հայոց Հայրապետը հոգեւորականաց թափորով առաջնորդվեց եկեղեցի, որ կատարվեց եկեղեցու վերածման արարողությունը:

Արարողության ընթացքին Նորին Սրբությունը Սրբալույս Մյուռնով օծեց Ս. Սեղանը, Նաթան և Արքայի Սրբազանները կատարեցին եկեղեցու պուրհների օծումը: Վերջում Վայոց Ձորի թեմի առաջնորդ Սրբազանը վերադարձնեց ողջունեց Վեհափառ Հայրապետի այցը Վայոց Ձոր, ապա հրավիրեց Նորին Սրբությանն օրհնել ներկա հավաքավոր ուխտավորներին:

Գոհություն հայտնելով Ասրվածին պատմական փառքի վերածման առիթով՝ Նորին Սրբությունը ներկայացրեց Խաչվերացի փոռի խորհուրդը, որ սերտորեն առնչվում է Ս. Խաչ վանքի հետ: Անդրադառնալով բազում ուխտավորների ներկայությանն արարողությանը՝ Վեհափառ Հայրապետը մասնավորաբար նշեց. «Հիրավի, ցնծության և բերկրանքի մեջ է մեր հոգին, որ դարերի ավանդույթը շարունակվում է այս սրբավայրի սրբազան կամարների ներքո, և մեր զավակները նախանձախնդրությամբ գալիս են այստեղ ուխտի, գալիս են իրենց խոնարհումը մատուցելու Քրիստոսի խաչափայտի մատուցին, գալիս են հաղորդակցվելու իրենց հայրերի սրբազան հավաքին, իրենց ուխտը վերանորոգելու առ Ասրված, որ պիտի շարունակեն ասրվածահաճո իրենց կյանքի ընթացքը բարի գործերով»: Նորին Սրբությունը հորդորեց հավաքացյալներին, որ փոռի խորհրդին հաղորդ լինելով՝ ապրեն խաչի օրհնության ներքո երջանիկ ու գոհունակ կյանքով՝ ասրվածփառաբանության խոսքերը իրենց շուրթերին:

Վեհափառ Հայրապետը նաև մասնավոր իր գնահատանքը հայրենեց թեմակալ առաջնորդին իր ժրաջան աշխատանքի համար՝ այս առիթով նրան շնորհելով պանակել: Հայոց Հայրապետն իր օրհնությունն ու գնահատանքը հայրենեց մարգարեին և մարգարյին իշխանություններին՝ թեմի ծրագրերին և եկեղեցականաց դասին՝ ցուցաբերվող զորակցության համար:

Նորին Սրբությունը բարձր գնահատանքի արժանացրեց նաև Ս. Խաչ վանքի նորոգության և բարեկարգման բարերարին: Այս առիթով Նաթան եպիսկոպոսն ընթերցեց բարերար Վարդան Հայրապետյանին շնորհված Հայրապետական սրբապատ կոնդակը, որում մասնավորապես ասվում է. «Մեծարգո պրն. Հայրապետյան, ուրախ ենք Վայոց Ձորի Թեմի Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Աբրահամ Եպիսկոպոս Մկրտչյանից փեղեկանալու Ռուսաստանի Դաշնության հասարակական կյանքում Ձեր բեղուն գործունեության մասին: Գովելի է, որ Դուք ազնիվ ու անհոգնաբեկ աշխատանքով արձանագրել եք մնայուն հաջողություններ մասնագիտական ասպարեզում, որոնք գնահատված են ՌԴ մեդալներով ու շքանշաններով:

Հայրապետիս համար անկեղծ գոհունակություն է, որ Դուք առ հայրենին ու առ մեր Սուրբ Եկեղեցին որդիական անկեղծ, ինքնաբերական սիրով հանձն առաք հովանավորել Վայոց Ձորի Սուրբ Խաչ վանքի նորոգության և հանդիսությունների սրահի ու հովվապան կառուցման աշխատանքները: Ձեր առաքելի և աստվածահաճո այս նախաձեռնության շնորհիվ նոր կյանք պիտի ստանա հնամենի ուխտավայրը, որի օրհնաբեր և շնորհաբաշխ հարկի ներքո հավաքագրվածները դարձնելու շարունակ ապավինած Տիրոջ Սուրբ Խաչին՝ երկնային հովանին են հայցել իրենց օջախներին, մեր Եկեղեցուն, մեր երկրին ու ժողովրդին: Երանյալ եք Դուք. Ձեր անունը՝ որպես Հայ Եկեղեցու արժանավոր զավակի և ազգասեր բարեգործի, այսուհետև երախտագիտությամբ ու բարեմաղթանքներով պիտի հիշվի սրբավայրը կառուցած ու խնամած եկեղեցասեր հայորդյաց շարքին»: Հայրապետական կոնդակի ընթերցումից հետո Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն եկեղեցու բարերարի կուրծքը զարդարեց Հայ Եկեղեցու «Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ» պատվո բարձրագույն շքանշանով:

Այնուհետև նորաօծ եկեղեցուն Հայոց Հայրապետի կողմից ընծայաբերվեց Ս. Հաղորդության սկիին:

Վերաօծման արարողությունից հետո Վեհափառ Հայրապետի օրհնությամբ մարգարե Սերգեյ Բագրատյանը և բարերար Վարդան Հայրապետյանը կատարեցին բացումը վանքի փարածքում կառուցված ընդարձակ սրահի, որից հետո Նորին Սրբությունը ծանոթացավ կատարված աշխատանքներին, այցելեց նաև վերանորոգված վանապուրը:

Վերջում փեղի ունեցավ ժողովրդական փոնախմբություն և մատարող օրհնություն:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱԽԱԿԱՐԳ

ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՆՈՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ԲԱՑՈՒՄԸ

Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի և Գետրգյան հոգևոր ճեմարանի սիրված և սպասված արարողություններից մեկն է նոր ուսումնական փարվա բացումը: Սա իր էությամբ բավականաչափ սրբապարտի և պատասխանատու փարերը կրող մի հանդիսություն է: Այս հանդիսության ժամանակ ոմանք առաջին անգամ են մտնում ճեմարանի կամարներից ներս իբրեւ ուսանող, իսկ ոմանք՝ վերջին: Ավար-

տեղում և սկսելու այս խորհրդավոր միաձուլումից առաջանում է մի նվիրական բովանդակություն, որն իր էական նշանակությունն ունի ոչ միայն հոգեւոր ասպարեզի ներկայացուցիչների համար, այլև համայն ազգի, քանզի ճեմարանը վաղուց գիտակից և ազգասեր հայերի սրտի գլխավոր անոթներից մեկն է: Պապահական չէ, որ նոր ուսումնական փարվա բացման արարողությանը ներկա են գտնվում նաև աշխարհական հյուրեր, որ ցանկանում են տեսնել ապագա հոգեւորականների մուտքն իրենց հոգեւոր վերածնության և գիտակցական հասունացման օրրանը:

Այս անգամ ճեմարանի նոր ուսումնական փարվա բացումը կատարվեց սեպտեմբերի 13-ին: Հանդիսությունը կատարվում էր Գետրգյան հոգեւոր ճեմարանի Կոմիտասի անվան սրահում: Բացման հանդիսությունը սկսվեց Տերունական աղոթքով, հնչեցին Հայաստանի Հանրապետության և Գետրգյան հոգեւոր ճեմարանի օրհներգերը, որից հետո ողջույնի և բացման խոսքասելու հրավիրվեց ճեմարանի տեսուչ՝ հոգեշնորհ Տ. Գետրգ վարդապետ Սարգսյանը:

Հայր սուրբն իր խոսքում ողջունեց ներկաներին և ոգեւորությամբ հայտարարեց ճեմարանի նոր ուսումնական փարվա բացումը: Հոգեշնորհ Հայր սուրբն ի լուր ներկաների զեկուցեց Վեհափառ Հայրապետին ուսումնական գործում կատարված նոր ձեռքբերումների փաստը և ներկայացրեց դրանց առաջխաղացման հետ կապված հեղափոխական ծրագրերը: Անդրադառնալով ճեմարանական առաքելությանը՝ Հայր սուրբը նշեց, որ ճեմարանն իր մեջ ժողովել է դարերի ընթացքում կուտակված հոգեւոր և բարոյական բազում մասնիկներ, որոնցով կրթվում և դաստիարակվում է հոգեւորականների ապագա սերունդը: Հայր սուրբը նշեց նաև, որ հոգեւոր ներաշխարհի զարգացման հետ ճեմարանն ապահովում է ազգային բարոյական և մշակութային գերագույն արժեքների պահպանումը: Հայր սուրբը տեսչության գլխավոր նպատակներից մեկն է համարում՝ ապահովել ճեմարանում այնպիսի միջավայր, որտեղ յուրաքանչյուր սան կկարողանա գտնել սեփական եւր, իր դիմագիծը: Ուսանողությանը դիմելով՝ Հայր սուրբը շեշտեց, որ հոգեւորական դառնալու ճգնաժամը պարասիստանալու գործ է և դրան պետք է մոտենալ կատարյալ լրջությամբ: Այնուհետև Հայր սուրբը ողջունեց հանդիսությանը ներկա գտնվող բարերարներին՝ Սանկր Պետրերբուրգի հայ համայնքի նախագահ Կարեն Մկրտչյանին և Հրաչյա Պողոսյանին, որոնք աջակցել են ճեմարանի ուսումնական մակարդակի բարձրացման շարժարկերում և նշեց, որ այդ բարի և ուշադիր վերաբերմունքի համար մեծ է նաև Նոր Նախիջևանի և Ռուսաստանի թեմի առաջնորդ Եզրաս եպիսկոպոս Ներսիսյանի ներդրումը: Իր խոսքի վերջում Հայր սուրբը դասախոսական կազմին մաղթեց քաջ առողջություն և կայունություն իրենց գործում և որդիական խոնարհությամբ շնորհակալություն հայտնեց Վեհափառ Հայրապետին հայրական խնամքի համար:

Հոգեշնորհ Հայր սուրբի ելույթից հետո ճեմարանի երգչախումբը գեղարվեստական ղեկավար Գրիգոր Ծոթա Վարդանյանի առաջնորդությամբ կատարեց «Մուսալեռան կարոտը» երգը, որում մենակատարեցին Զ լսարանի սան բարեշնորհ Անդրանիկ սարկավազ Հովհաննիսյանն ու Դ լսարանի սան Արթուր դպիր Վարդանյանը:

Շնորհունակ ճեմարանական ուսանողներից Նորվան ուրարակիր Իսախանյանը հանրությանը մատուցեց Միամանկության «Խոսք անձանոթ անցորդին» սրբեղծագործությունը: Երաժշտության ծիրում հմուտ Արթուր դպիր Վարդանյանը կատարեց Է. Բաղդասարյանի «Պրելյուդ»-ը: Ասմունքով աչքի ընկնող մյուս սանը՝ Դավիթ դպիր Հովհաննիսյանը ներկայացրեց Ֆրիկի «Խրատ հոգեշահ»-ը: Երգչախումբը կատարեց Ճանիկյանի և Կոմիտաս վարդապետի «Հայրիկ, Հայրիկ» երգը: Իսկ Մարգար դպիր Հագեյանը գեղասահ ասմունքով ներկայացրեց Ե. Չարենցի «Էպիկական առավոտ» սրբեղծա-

գործությունը: Իբրեւ հանդիսության գեղարվեստական մասի ավարտ երգչախումբը կատարեց Է. Նով-հաննիսյանի եւ Պ. Մեւակի «Էրեբունի- Երեւան» երգը:

Հանդիսության պսակիչ եւ եզրափակող խոսքով ներկաներին դիմեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց Կաթողիկոսը:

Վեհափառ հայրապետը ողջունեց ներկա գտնվող հոգեւորականներին եւ աշխարհական հյուրերին: Հայրապետը փառք մատուցեց Տիրոջն այն բանի համար, որ նոր ուսումնական փարուն ճեմարանն ունի 120 սան, ինչը վկայում է այն մասին, որ կրկին սպասվում է առար հունձք, եւ ապագայում կլինի հոգեւորականների եւ եկեղեցականների մի նոր սերունդ:

Վեհափառ հայրապետը մեջբերեց ավետարանական այն հարվածը, ըստ որի աշակերտը չի կարող գերազանել իր վարդապետին, իսկ հետո ավելացրեց ժողովրդական այն ասացվածքը, թե յուրաքանչյուր աշակերտ պետք է գերազանցի իր վարդապետին: Սրացված այս հակադրությանը Վեհափառը փոխեց յուրահափուկ մեկնաբանություն: Ավետարանական հարվածի վարդապետը մեր Տեր եւ Փրկիչ Հիսուս Քրիստոսն է: Նրան մենք չենք կարող գերազանցել, այլ՝ միայն նմանվել, իսկ ժողովրդական ասացվածքի հորդորով միանշանակ հնարավոր է առաջ ընթանալ գերազանցելու իմաստով, քանի որ դա յուրահափուկ նվիրական մի երեսույթ է, երբ աշակերտը հասնում է իր վարդապետին, քանզի դա մարմանշում է, որ վարդապետը գործել է ազնվաբար, իր աշակերտին ավանդելով այն ամենն ինչ ունեցել է: Վեհափառը հորդորեց բոլորին ձգտել նմանվել Քրիստոսին եւ հասնել ուսուցիչների մակարդակին:

Վեհափառը վերջում շեշտեց, որ շուրջով կբացվեն հանդիսությունների սրահը, ընթերցասրահը եւ մարզադահլիճը: Դա հնարավորություն կտա ուսանողներին զարգանալ մրավոր եւ ֆիզիկական ուղիներով: Վեհափառն առանձնակի գոհունակությամբ նշեց, որ նույնները ամսին կկատարվի նոր մատուցի օծումը, որը նախատեսված է ճեմարանականների համար:

Հավարտ հանդիսության երգչախումբը կատարեց Կոմիտասի մշակած համերգային «Հայր մեր»-ը, ապա «հայրապետական մաղթանք»-ը եզրափակեց արարողությունը:

ԴԱՎԻԹ ՍՐԿ. ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Գեորգյան հոգեւոր ճեմարան
Զ լսարան

ՃԱՌԱԳԻՏԱԿԱՆ ԴԱՍԱՆՈՍՈՒԹՅՈՒՆ ՃԵՄԱՐԱՆՈՒՄ

Բարեկաշտ բազմաթիվ հայորդիներ այսօր եւ անցյալում եղել են օտար երկրների հայրենի դեմքերից փարբեր ասպարեզներում եւ ուղղություններում, սակայն եղել են նաեւ ազգասեր հայեր, ապացուցել են, որ դրսում ապրելով չեն կորցրել իրենց ազգային դիմագիծն ու նվիրվածությունը: Որքան հաճելի եւ ուրախալի է իմանալ, որ մեր հայրենակիցներն օտար երկրներում հասել են մեծ հաջողությունների եւ իրենց ասպարեզում դարձել են անփոխարինելի մասնագետներ, եւ նրանց օգնությամբ դիմում են մարդիկ, երբ չեն կարողանում գտնել ելք:

Վերոնշյալ բոլոր որակները համապատասխանում են հայազգի դոկտոր Վազրիկ Բազիլին, որ 2011 թ. սեպտեմբերի 16-ին Գեորգյան հոգեւոր ճեմարանում դասախոսություն կարդաց «Նշան եւ հաղորդակցություն» խորագրով:

սրանձնեցին եկեղեցու 16 վեմ քարերի կնքահայրերի պարսկականությունը: Իրենց աղոթքներն էին բերել և եկել էին այս պարմական իրադարձությանը մասնակցելու բազմաթիվ հավատացյալ հայորդիներ:

Տերունական աղոթքով Արմավիրի թեմի առաջնորդ Ս. Սիոն եպս. Աղամյանը սկսեց Արմավիր քաղաքում կառուցվող բազիլիկ եկեղեցու հիմնօրհնեցիարարությունը: Ապա ընթերցվեցին Սուրբ գրային հաղթածներ, որից հետո Սրբազան Հայրը եթեմի հոգևոր դասը սաղմոսների ընթերցման ու շարականների երգեցողության ուղեկցությամբ նախ գինիով և ջրով լվացին 16 քարերը, որոնք պետք է լինեն եկեղեցու վեմերը և Սրբալույս Մյուռնով Սրբազան Հայրը օծեց դրանք:

Բազիլիկ եկեղեցու ճարտարապետն է Միքայել Մկրտչյանը:

Քարերի օծման և փեղաղորման հանդիսավոր արարողակարգից հետո ներկաներին իր սրտի խոսքն ասաց Ս. Սիոն եպս. Աղամյանը.

«Սեպտեմբերի 17-ն արմավիրցու համար իրապես պարմական օր է, օրհույսի և սրբազան ուխտի: 80-ամյա պարմությունը կերպած քաղաքը ՀՀ անկախության 20-ամյակի փոնակապարտությունների շեմին իր մասնակցությունն էբերում եկեղեցաշինության հիմնօրհնեքին, որն իսկական փոխ է հայ թրիստոնյայի համար, բանի որ վեր է խոյանալու Ասրժո փաճար, որտեղ աղոթք է բարձրացվելու հայի շուրթերից՝ ազգի պահպանության և հաղթանակների համար: Եկեղեցու հիմնաքարերի օրհնությամբ և եկեղեցու կառուցմամբ բոլորիդ առջև բացվում են նոր հույսերի դռներ և ճշմարիտ կյանքի նոր ճանապարհ: Այս նվիրական գործը սկսելու համար նախ ապավինում ենք երկնային Տիրոջ և մեծագույն երախտագիտության և գոհության խոսքեր հղում բարերար Կարեն Մկրտչյանին, ում անձնվեր ու ներշնչյալ աշխատանքը պիտի ապահովի այս սուրբ գործի հաջողությունը»:

Կարեն Մկրտչյանը ծնվել է Արմավիր քաղաքում, սակայն այժմ ապրում է Սանկտ Պետերբուրգում: Հանդիսանալով Սանկտ Պետերբուրգի հայ համայնքի նախագահը՝ իր նվիրականաշակցությունն է բերում հայ եկեղեցու պայծառացմանը և իր նպատակավոր գործունեությամբ Հայաստանից հեռու գտնվող հայ համայնքի համախմբվածության և բարօրության համար իր նվիրական ծառայությունը մատուցում:

Կարեն Մկրտչյանին բարենադրության խոսքեր ասացին նաև Արմավիրի մարզպետ Ա. Ղափրամանյանը, քաղաքապետ Ռ. Խլդաթյանը:

Բազմաթիվ շնորհավորանքներից բացի ՀՀ Սփյուռքի նախարարության ԱԴՀ երկրների վարչության պետ Անդրանիկ Արշակյանը ՀՀ Սփյուռքի նախարարության բարձրագույն պարգև՝ ոսկե մեդալ հանձնեց Կարեն Մկրտչյանին:

Արմավիրցիների համարբարերար Կարեն Մկրտչյանը կազմակերպել էր մեծ փոխախմբություն, համերգային ծրագրի ժամանակ բոլորը պարիվ ունեցան ունկնդրելու Հայաստանի պետական կամերային երգչախմբի կապարումները՝ արվեստի վաստակավոր գործիչ Ռոբերտ Մլեքյանի ղեկավարությամբ: Այնուհետև հյուրերը և ներկա հավատացյալները ճաշակեցին մաքուր:

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ
ԱՐՄԱՎԻՐԻ ԹԵՄԻ

ՆՃՈՒ ՆՈԳԵՒՈՐ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹՅԱՆ ԴՐՈՇԻ ՕՐՀՆՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ

Սեպտեմբերի 16-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, հանդիսապետությամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբրիելի Բ Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի կապարվեց ՆՃ Ջինված ուժերի հոգեւոր առաջնորդության դրոշի օրհնության արարողությունը:

Արարողությանը ներկա էին Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի եւ Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսության միաբաններ, ՆՃ պաշտպանության փոխնախարար Վլադիմիր Գասպարյանը, ՊՆ պաշտպաններ ու բարձրաստիճան գինձորականներ, ՆՃ ԶՈՒ հոգեւոր սպասավորներ՝ գլխավորությամբ Հայոց բանակի հոգեւոր առաջնորդ Տ. Վրթանես եպիսկոպոս Աբրահամյանի, եւ ուխտավորներ:

Միաձուլեց Մայր Տաճարի Իջման Ս. Սեղանի առջեւ, մինչ արարողության սկսելը Վեհափառ Հայրապետն իր խոսքն ուղղեց ներկաներին՝ ուրախություն հայտնելով պարմական իրադարձության առիթով: «Մենք փառք ենք քալիս, որ դեռեւս 1997 թ. սպեղծված բանակի հոգեւոր սպասավորությունը քարիների ընթացքում ավելի գորացավ եւ բարձրացավ հոգեւոր առաջնորդության հանգամանքի: Այսօր այլեւս մեծ թվով հոգեւոր սպասավորներ իրենց ծառայությունն են բերում հայոց բանակում այն գիտակցությամբ, որ բանակը գորել է եւ հաղթական, եթե իր հոգում կրում է Աստծուն եւ իր ընթացքն առաջնորդում է Աստծով: Ահա թե ինչու այսօր նաեւ հայոց բանակի դրոշի վրա մենք կարդում ենք հեղեղյալ արաբախությունը՝ «Մեր ուղին օրհնյալ է, որովհետեւ Աստված մեզ հետ է»: Այսպես դարեր շարունակ ապրել է մեր ժողովուրդը, Աստծով կերպել իր բոլոր հաղթանակները, Աստծով հաղթահարել բոլոր փորձությունները», - նշեց Նորին Սրբությունը:

Խոսքի ավարտին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը հրավիրեց ներկաներին միասնական աղոթք բարձրացնել առ Աստված, որ Տերը գորել եւ անպարտելի պահի հայոց բանակը, անսասան՝ մեր հայրենի երկիրը, որպեսզի մեր ժողովուրդը, իր ընթացքը պահելով Տիրոջ ճանապարհների վրա, ապրի խաղաղության մեջ եւ հայոց անկախությունը լինի հավերժ ու հարապետ:

Այնուհետեւ կապարվեց Դրոշի օրհնության կանոնը: Այս նույն կանոնով է օրհնվել նաեւ ի պաշտպանություն հայրենյաց մարտնչող հայ կամավորական ջոկատների դրոշը ԺԹ դարասկզբին:

Սաղմոսների, շարականների եւ աղոթքների ներքո Վեհափառ Հայրապետն օրհնեց նոր դրոշը, ապա հանձնեց հայոց բանակի հոգեւոր առաջնորդ Տ. Վրթանես եպիսկոպոս Աբրահամյանին:

Արարողության ավարտին Վեհափառ Հայրապետը եւ ներկաները համբուրեցին սրբագործված դրոշը: Վերջում վերստին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը շնորհավորեց ամենքին եւ Հայրապետական իր օրհնությունը փոխանցեց Հայոց բանակի հրամանատարներին եւ հոգեւոր սպասավորներին՝ մաղթելով. «Թող այս դրոշը հպարտորեն ծածանվի, եւ իր օրհնության ներքո պահի Հայոց բանակը եւ նրա քաջարի գինձորներին ու հրամանատարներին: Թող այս դրոշի ներքո գորանա նրանց ոգին, որպեսզի նրանք Աստծուն ապավինած շարունակեն իրենց ազգանվեր, հայրենասեր ծառայությունը Հայրենիքիս հայոց կյանքի պաշտպանության, որպեսզի մեր երկիրը մշտապես բարգավաճի ու գորանա»:

Նշմաքարերով ու մարգարիտներով զարդարուն խաչով պսակված դրոշի մի երեսին խաչի ասեղնագործ պարկերն է՝ «ՆՃ, ԶՈՒ հոգեւոր առաջնորդություն» գրությամբ: Մյուս երեսին Ջինված ուժերի գինանշանն է՝ «Օրհնյալ է մեր ուղին, զի Աստված ընդ մեզ է» գրությամբ:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆԻ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՐԳ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԱՆՏՎԵՐՊԵՆԻ ՆԱԽԱՍԱՐԳՆԻ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻՆ

Սեպտեմբերի 17-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պապրի հարք եւ Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Բելգիայի Դաշնային Թագավորության Անրավերպենի համալսարանի պրոֆեսոր Լիլիան Վան Տոֆի գլխավորած ուսանողական խմբին, որի մեջ ընդգրկված երիտասարդները պարտասպում են իրենց մագիստրոսական թեզերը Տայասարանում կապարվող իրենց հետազոտությունների հիման վրա:

Տանդիպմանը Նորին Սրբությունը ողջունեց երիտասարդներին եւ, կարեւորելով նման ճանաչողական ձեռնարկները, հաջողություն մաղթեց նրանց օգրաշար առաքելությանը: Վեհափառ Տայրապետը նաեւ իր գնահատանքը հայտնեց պրոֆ. Վան Տոֆին արդեն ավանդույթի ուժ սրացած գեղեցիկ այս նախաձեռնության համար:

Զրույցի ընթացքում անդրադարձ կատարվեց Տայասարանայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու կարեւոր դերակատարությանը հայ ժողովրդի կյանքում: Նորին Սրբությունը համալսարանականներին ներկայացրեց նաեւ խորհրդային շրջանում Եկեղեցու առջեւ ծառացած դժվարությունները: «Ժողովրդի հոգու մեջ ապրող Եկեղեցին կյանք րվեց մեր խոնարհված ու փակված եկեղեցիներին», - նշեց Տայոց Տայրապետն իր խոսքում՝ գոհություն հայտնելով Ասրծուն, որ գորեղ հավաքքի զգացումը երբեք չի թողել մեր ժողովրդին, որի շնորհիվ անկախության քսան րարիների ընթացքում հոգետը կյանքում արձանագրվել են ակնառու եւ հուսադրող ձեռքերումներ:

Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսը պարասխանեց նաեւ ուսանողների հարցերին, որոնք հիմնականում վերաբերում էին քրիստոնեական եկեղեցիների միջեւ առկա վարդապետական րարբերություններին, հարաբերություններին եւ համագործակցությանը:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՎԱԿԱՆ ՆԱԽԱՍԱՐԳ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԳԱԿԱՆ ՈՒԽՏԵՐԹ ԴԵՊԻ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՎՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՅԻ ԵՒ ՕՐՆՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹՈՒՆ

Սեպտեմբերի 17-ին, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պապրի հարք եւ Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսի օրհնությամբ, Տայ Եկեղեցու Տամաշխարհային երիտասարդական կազմակերպությունը նախաձեռնել էր երիտասարդական ուխտերթ դեպի Երեւանի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ մայր եկեղեցի՝ Տայասարանի Տանրապետության անկախության հռչակման 20-ամյակի առիթով:

Ուխտերթի մասնակից շուրջ 3000 երիտասարդներ՝ Տայասարանի եւ Արցախի թեմական երիտասարդական միություններից եւ բուհերից, թմբուկների եւ փողհարների ուղեկցությամբ, ազգային երգերի կատարումներով, Ազատության հրապարակից խաչվառագարդ թափորով շարժվեցին դեպի Երեւանի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր եկեղեցի:

Մինչ արարողության սկսելը երիտասարդներին եկեղեցում ողջունեց Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր եկեղեցու հոգետը րեսուչ Տ. Անուշավան եպիսկոպոս Ժամկոչյանը, ապա հրավիրեց Վեհափառ Տայրապետին իր օրհնությունը բաշխելու այս առիթով Տայասարանի րարբեր շրջաններից ժամանած հազարավոր երիտասարդներին:

Տերունական աղոթքից հետո Նորին Սրբությունը եպիսկոպոսաց դասի առընթերակայությամբ օրինեց եկեղեցասեր երկրասարդությանը, ապա Նայրապետական իր պարգամը հղեց ներկաներին:

Վեհափառ Նայրապետի օրհնության խոսքում մասնավորապես ասվում էր. «Սիրելի՛ զավակներ Մեր,

Ուրախություն է Մեզ համար այսօր ձեզ համախմբված փեսնել Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր եկեղեցու նվիրական կամարների ներքո: Նայրապետական սիրով մեր օրհնություններն ու բարեմաղթանքներն ենք բերում ձեզ բոլորիդ եւ Մեր բարձր գնահատանքը՝ բարեպաշտ երկրասարդներիդ գովելի այս նախաձեռնությանը:

Նայաստանի Նանրապետության 20-ամյակի բերկրալի փոնին ընդառաջ, դուք, սիրելիներ, խանդավառությամբ աղոթքի եք ելել հանուն հայոց պետության գորացման՝ ձեր հոգում հնչեցնելով. «Օրհնեցե՛ք Տիրոջը, երկրասարդներ, օրհնեցե՛ք անունը Տիրոջ»՝ ասվածաշնչյան պարգամը: Նավաբքն առ Աստված, սերն առ ազգս հայոց եւ ծառայությունը Նայրենիքին ու Եկեղեցուն՝ այս է ուխտը մեր հայրերի, որ այսօր ձեզ հետ միասին պիտի նորոգենք այս սուրբ փաճարում: Այս ուխտով ու հավատով գործելով է, որ հայկական «փոքր ածուն» դիմագրավել է մարտահրավերներին ու արեւմտիքներին ժամանակների, շենացրել է Նայրենին, վերահաստատել իր պետականությունը: Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցին ամեն կարելիությամբ մշտապես սատարել է հայրենի պետությանը եւ անցած երկու փաստաշրջաններում, գրավելով մեր անկախ պետականության վերահաստատման ու կայացման ակունքներում, գորակցել է նրա կերպմանն ու ամրապնդմանը:

Տոնական այս օրերին խնդրությամբ է լցված համայն մեր ժողովրդի հոգին: Նայոց պետականության վերահաստատումը հարյուրամյակների մեր ազգային երազանքի լրումն էր: Պետության անկախության հիմքը ազատությունն է, որը, սիրելիներ, աստվածային բացառիկ շնորհ է: «Ուր որ Տիրոջ Նոգին է, այնպեղ ազատություն է» (Բ Կորնթ. 3.17),- ասում է առաքյալը, ազատություն չարիքից, կեղծիքից, անարդարությունից: Նոգետո՛ր այս ազատությունը կամրապնդի հիմքերը մեր պետության, կապաշտանի եւ նպաստ կրթի հայրենի մեր երկրին: Մեր անկախության թսան փարիների ընթացքին արձանագրվել են բազմաթիվ ձեռքբերումներ, սակայն այսօր մեր երկիրը դիմագրավում է նաեւ դժվարին փորձությունների ու մարտահրավերների: Տակավին իրենց արդարացի լուծմանն են սպասում Արցախյան հիմնախնդիրը, Նայոց Ցեղասպանության միջազգային ճանաչումը: Նայրենական մեր կյանքում հաղթահարված չեն փորձասական-սոցիալական դժվարությունները, մեր ժողովրդին փարանջափում են Նայաստանը քարոզչության համար խոպան փարածք նկատող կրոնական կազմակերպությունները:

Սիրելիներ, այսօր մեր երկիրը կարիքն ունի իր սիրասուն զավակների հոգածության, որպեսզի շենանա, հզորանա եւ բարգավաճի: Յուրաքանչյուր առողջ հասարակության շարժիչ ուժը նաեւ երկրասարդությունն է՝ իր անսպառ աշխատասիրությամբ, մարքի թռիչքով, նախաձեռնությամբ, նվիրումով եւ լավատեսությամբ: Այսօրվա երկրասարդը մեր վաղվա պետական գործիչը, գիտնականը, մանկավարժը, բժիշկը, զինվորականն ու հոգեւորականն է, որոնց ձեռքերում են գրավում դեռեւս երկրասարդ մեր Նայրենիքի վաղվա առաջընթացն ու նվաճումները: Մեր անկախությունը առավել արդյունավորելու համար անհրաժեշտ է մեր ժողովրդի ու նաեւ երկրասարդ մեր զավակների պարասխանաբարության զգացումը Աստծո, հարազատ երկրի ու ժողովրդի առջեւ: Ուրախ եւ քաջալեր է Մեր հոգին, որ դուք այդ գիտակցությամբ եք այսօր միավորել ձեր աղոթքները: Մեր հավատարմությունը Նայրենիքին, մեր ազգային ինքնագիտակցությունն ու հոգետո՛ր անվտանգությունը երաշխավորված է Եկեղեցու շուրջ համախմբումով:

Սիրելի երիտասարդներ, դուք այսօր մասնակցեցիք ուխտի քայլերթի, որն ուղեկցվում էր հոգևոր շարականների երգեցողությամբ: Այդ ճանապարհը, որ անցաք Ազգայության հրապարակից մինչև Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր եկեղեցի, նման է մեր ժողովրդի պարմական ուղուն: Ազգայության սերը հոգում մեր ժողովուրդը քայլեց դեպի եկեղեցի, իր աղոթքը բարձրացրեց առ Աստված եւ Բարձր-յալի ողորմությամբ վերահասպարեց հայրենի անկախ պետականությունը եւ նրա հովանու ներքո հոգևոր իր կյանքը պայծառացրեց:

«Օրհնեցե՛ք Տիրոջը, երիտասարդներ, օրհնեցե՛ք անունը Տիրոջ»: Թող սաղմոսի այս կոչը արձագանքի ձեզանում, որպեսզի աստվածսիրությամբ նաեւ հաստատվեն լինեք բարեպաշտության, ազգասիրության ու հայրենասիրության մեջ: Սիրելի զավակներ Մեր, Հայոց Հայրապետիս հորդորն ու պարգամն է ձեզ, որ անշեջ պահեք հավատքը եւ անսասան՝ հայրենասիրությունը՝ ձեր հոգիներում, լինեք առաքյալներ հայության մեջ՝ ձեր ոգեշունչ, ազգօգուտ գործունեությամբ խնամելով երկիր հայրենին, հավելելով սերն ու համերաշխությունը համագգային կյանքում: Ապրեք այնպես, որ մեր ժողովուրդը միշտ հպարտ լինի ձեզանով, եւ ձեր աշխատասիրությունը, հայրենասովեր ընթացքը եւ հավատքի բեղուն գործերը լուսառարար հոր հորիզոններ բացեն գալիք սերունդների համար»:

Խոսքի ավարտին Նորին Սրբությունը շնորհավորեց Հայաստանի Հանրապետության անկախության 20-ամյա տարեդարձի առիթով՝ մատթելով, որ Երկնավոր Տերը գործություն ու շնություն շնորհի մեր հայրենի անկախ երկրին, բարօրություն ու առաջընթաց՝ աշխարհասփյուռ հայ ժողովրդին:

Արարողությունից հետո Մայր եկեղեցու բակում տեղի ունեցավ համերգ-պոնախմբություն:

Համերգի ընթացքում կատարումներով հանդես եկավ ՀՀ Ոստիկանության ներքին զորքերի փողային նվագախումբը, հոգևոր ու ազգային երգեր ներկայացրեցին Արարաբյան Հայրապետական թեմի «Արարաբ» միության երգչախումբը, Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի ուսանողները, ելույթ ունեցան մի շարք պարային համույթներ:

Արարողությանը ներկա էին ՀՀ Կրթության եւ գիտության նախարարության աշխատակիցներ, ՀՀ պետական եւ մասնավոր բուհերի ղեկավարներ:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԻ ՍԱՆՆԵՐԻՆ

Մեպտեմբերի 18-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբեգին Բ Ծայրագույն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Արգենտինայի եւ Հայաստանի Միխիթարյան վարժարանների սաներին՝ ուղեկցությամբ Հայաստանի Միխիթարյան վարժարանի տնօրեն Ն. Սերովբե վարդապետ Զամբուրյանի:

Հանդիպման այս առիթն ընձեռելու եւ ջերմ ընդունելության համար Հայր Սուրբը սաների անունից իր շնորհակալական խոսքն ուղղեց Վեհափառ Հայրապետին:

«Դյուրին չէ հոգևոր-կրոնական հաստատության մեջ ուսանելը, շատ գոհողություններ են պահանջվում անձից, ուստի անհրաժեշտ է, որ դուք հիմա ձեր անձը լավ կրթեք, լավ դաստիարակեք, որպեսզի պատրաստ լինեք ապագա ծառայությանը», - նշեց Վեհափառ Հայրապետը՝ մատթելով սաներին լավ սովորել եւ արժանավոր զավակներ դառնալ հայոց ազգի եւ Հայրենիքի համար:

Իր խոսքում Նորին Սրբությունը մասնավորապես պարզաձև պատահանքներին լավ սերտել մայրենի լեզուն՝ նշելով, որ լեզուն բանալին է հայի ինքնության, եւ որի շնորհիվ է միայն հնարավոր հայոց պամության ու մեր հայրերի թողած ժառանգության յուրացումը, նրանց արժեքներով կրթվելն ու դաստիարակվելը:

Հանդիպման ավարտին Նորին Սրբությունը հայրական իր օրհնությունը բերեց վարժարանների սաներին, ինչպես նաեւ իր գնահատանքի խոսքը՝ Հայր Սերովբեին իր նվիրյալ ծառայության համար:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՎԱՄԱԿԱՐԳ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԶԻՆԱՍՏԱՆԻ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Սեպտեմբերի 18-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պապի արքեպիսկոպոսի և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետության Կոմունիստական եւ սոցիալական խորհրդի պարավիտությունը՝ ուղեկցությամբ ՀՀ Հանրային խորհրդի նախագահ Վազգեն Մանուկյանի եւ խորհրդի անդամների:

Հանդիպմանը Կաթողիկոսն ընդունեց Չինաստանի Կաթողիկոսի ներկայացրեց պարավիտության այցի նպատակը՝ կարևորելով համագործակցության համաձայնագրի կնքումը Հայաստանի Հանրային խորհրդի եւ Չինաստանի Տնտեսական եւ սոցիալական խորհրդի միջև:

Այնուհետև Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը գոհունակություն հայտնեց, որ Հայաստանի եւ Չինաստանի միջև հարաբերությունները առաջընթաց են ապրում եւ սերտանում են ինչպես պետական փոխադարձություններով, նույնպես եւ հանրային, մշակութային ու փոխադարձական զանազան կառույցների համագործակցությամբ: Նորին Սրբությունը վստահություն հայտնեց, որ երկու խորհուրդների միջև սկզբնավորվող համագործակցությունը եւս կարևոր նպաստ կբերի երկու ժողովուրդների բարօրությանը եւ, ողջունելով նախաձեռնությունը, հաջողություն մաղթեց ներկաներին հետագահամարտը աշխարհներում:

Իր հերթին Չինաստանի Կոմունիստական եւ սոցիալական խորհրդի նախագահի պեղակալ Անջիանգ Յանգը շնորհակալություն հայտնեց ընդունելության համար, ներկայացրեց խորհրդի գործունեությունը:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՎԱՄԱԿԱՐԳ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ ՊՈԼՍԻ «ԴԱԱՐ» ԵՐԳԻ ՈՒ ՊԱՐԻ ԽՄԲԻ ՆԵՏ

Սեպտեմբերի 18-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պապի արքեպիսկոպոսի և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց «Պոլսահայ համայնքի օրերը Հայաստանում» ծրագրի շրջանակներում Պոլսից Հայաստան ժամանած Միխայիլյան սանուց միության «Դալար» երգի ու պարի խմբի անդամներին:

Միխայիլյան սանուց միության անդամներից Դիանա Գամբարոսյանը Վեհափառ Հայրապե-

փին ներկայացրեց երգի ու պարի խումբը և Հայաստանում գրավելու ծրագիրը, իսկ խմբի հիմնադիր և գեղարվեստական ղեկավար Զուլհա Մուբուն անդրադարձավ խմբի ստեղծմանը և ներկայիս գործունեությանը:

Այնուհետև Նորին Սրբությունը ողջունեց պարախմբի առաջին այցը Հայրենիք՝ ուրախություն հայտնելով, որ առիթը պիտի ունենան մասնակից դառնալու նաև Հայրենիքի անկախության 20-ամյակին նվիրված փոխադրություններին:

Վեհափառ Հայրապետին իր գնահատանքը բերեց խմբի անդամներին՝ պոլսահայության համայնքային կյանքում աշխուժություն մտցնելու և ազգային ավանդույթները նախանձախնդրորեն պահպանելու համար՝ հորդորելով նրանց շարունակել ապրել պոլսահայերին բնորոշ աստվածաբության և ազգայնասիրության ոգով: Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը հույս հայտնեց, որ այս խմբի օրինակը կխանդավառի նաև Սփյուռքի այլ հայորդիներին՝ ամուր և անսասան պահելու ազգային մեր ավանդները:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻՎՇԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻՒԿԻՈ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԲԱՐԻԳԱՍՏՅԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻՎՇԻՆՈՒՄ

Սեպտեմբերի 18-ի երեկոյան, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Շայրագույն Պապրիպարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը ողջունեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսին, որ ժամանել է Հայաստան՝ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հետ մասնակցելու ՀՀ անկախության 20-ամյակին նվիրված միջոցառումներին:

Օղանավակայանում Արամ Ա Կաթողիկոսին դիմավորեցին Ուկրաինայի հայոց թեմի առաջնորդ Ս. Գրիգորիս արքեպիսկոպոս Բունիաթյանը, Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսությունից՝ Ս. Կոմիտաս արքեպիսկոպոս Օհանյանը, ինչպես նաև Մայր Աթոռի միաբաններ Ս. Նաթան եպիսկոպոս Հովհաննիսյանը, Ս. Արքակ եպիսկոպոս Տիգրանյանը, Ս. Մուշեղ վարդապետ Բաբայանը և Ս. Մխիթար աբեղա Գրիգորյանը:

Միաձուլեց փառաքի զանգերի դողանքների ներքո Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ու Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսը Վեհաբանից առաջնորդվեցին Մայր Տաճար, ուր Իջման Սուրբ սեղանի առջև կատարվեց գոհաբանական աղոթք:

Ապա Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Հայրապետը բարեգալստյան խոսքով դիմեց Արամ Ա Կաթողիկոսին և ուղեկից Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության միաբանության անդամներին. «Գեղեցիկ է Ձեր այցելության առիթը. եկել եք մասնակցություն բերելու Հայաստանի Հանրապետության 20-ամյա փառեղարձի հանդիսություններին: Այս առիթով մենք ձեզ հետ միասին պիտի մասնակցություն բերենք ծրագրված միջոցառումներին և մեր խոսքն ու պարզամը փոխանցենք հավատարմոր մեր զավակներին՝ գործակնելով նրանց իրենց առ հայրենին սիրտ մնջ և հորդորելով նրանց, որ շարունակեն նույն նվիրումով ու հանձնառությամբ իրենց ծառայությունը բերել ի շինություն, ի պայծառություն և ի բարօրություն մեր ժողովրդի»: Անդրադառնալով Հայրենիքի անկախությանը՝ Նորին Սրբությունը մասնավորաբար նշեց. «Մեր Եկեղեցին դարերի մեջ միշտ էլ սնուցել է ազապության ոգին ու գաղափարը մեր զավակներին, վառ է պահել նրանց հոգիներում հայոց պետականության ճգնաժամը, և փառք ենք փալիս Աստծուն, որ այսօր այն իրականություն է դարձել և, որ մեր Եկեղեցին կանգնած

Է այս ձեռքբերումների ակունքներում: Այսօր մենք ձեզ հետ միասին մեր ներկայությամբ վկայություն ենք բերելու, որ Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին շարունակելու է իր գորակցությունն իր հայրենի պետությանը իր բարի իրագործումներում հայրենի մեր ժողովրդի համար, ինչպես և աշխարհասփյուռ մեր զավակների համար օրինալ, աստվածահաճո, բարօր կյանքի կերպման աշխատանքներում»:

Խոսքի վերջում Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը մատթեց, որ Տերը քաջամոռջ պահի Արամ Ա Հայրապետին և բեղմնավոր դարձնի նրա բոլոր ջանքերն ի պայծառություն և ի շինություն ազգային մեր կյանքի և Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու:

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին այցի և հանդիպման առիթով իր զգացումներն արտահայտեց նաև Արամ Ա Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսը: «Ամեն անգամ, որ գտնվում եմ հայրենի հողի վրա, Սուրբ Էջմիածնի խորհուրդի մեջ, ոչ միայն հայոց պարմությունն եմ ապրում, այլ նաև իմ քրիստոնեական հավաքի մեջ, ազգային ապրումներին մեջ վերանորոգվում եմ: Այսպես պիտի լինի յուրաքանչյուր հայ, մանավանդ Հայ Եկեղեցու հոգևոր ծառայությանը նվիրված հոգևորականը», - նշեց Արամ Ա կաթողիկոսը: Անդրադառնալով ՀՀ անկախության 20-ամյակին՝ Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսն ընդգծեց, որ Հայ Եկեղեցին իր գործուն և հանձնառու մասնակցությունն է բերել Հայաստանի անկախության կերպմանը, Հայաստանի անկախության ամրապնդմանն ու հայ ժողովրդի բարօրությանը: «Մենք երբեք կրավորական, հեղեղի վիճակի մեջ չենք եղել, մեր կյանքի լուսանցքի մեջ չենք եղել, այլ մեր ժողովրդի ու մեր հայրենիքի կյանքի մայր էջի վրա մեր Եկեղեցին մնաց, գործեց ու ծառայեց: Մեր Եկեղեցին ծառայեց բարձրագույն աստիճանի նվիրվածությամբ, խոր հավաքով և ամբողջական հանձնառությամբ: Ահավասիկ այսօր մենք պիտի վերանորոգենք այս առիթով Հայաստանի՝ մեր բոլորի հայրենիքի հզորացման, մեր Եկեղեցու պայծառացման գործում մասնակցությունը»:

Արամ Ա Հայրապետը մատթեց, որ Աստված շեն պահի Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածինը՝ հաջողություն պարգևելով եկեղեցաշեն ծրագրերին, և ավելի պայծառացնի Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին:

Բարիգալստյան արարողությունն ավարտվեց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի և Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսի օրհնությամբ ու միասնական տերմոնական աղոթքով:

ՄԱՅՐ ԱԹՐՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՂԱՄԱԿԱՐԳ

ԺՈՂՈՎ ՆՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ԲԱԳԱՆՈՐ ՔԱՂԱՔՈՒՄ

Սեպտեմբերի 18-23-ը, Նոդկասարանի Բագալոր քաղաքում տեղի ունեցավ Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհրդի և Վաթիկանի համարել հանձնախմբերի հանդիպումը՝ «Աղոթքի շաբաթ հանուն քրիստոնեական միության» 2013 թվականի վերջնական տեքստը պատրաստելու նպատակով:

Այդ տեքստն այս փարի պատրաստել էին Նոդկասարանի ուսանողների քրիստոնեական շարժման անդամները՝ հիմնվելով Նոդկասարանում այսօր տիրող քաղաքական, ընկերային և կրոնական իրավիճակի վրա: Քննարկումների արդյունքում աշխարհաբային խմբին հաջողվել է պատրաստել «Աղոթքի շաբաթ հանուն քրիստոնեական միության» 2013 թվականի վերջնական տեքստը, որը առաջիկային կփոխանցվի ամբողջ աշխարհի քրիստոնեական համայնքներին:

Որպես Հայ Եկեղեցու ներկայացուցիչ ժողովին մասնակցեց տիկին Անի Ղազարյանը:

ՄԱՅՐ ԱԹՐՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՂԱՄԱԿԱՐԳ

**«ԿՐՈՆԱԿԱՆ ՆԱՄԱՅՆՔՆԵՐԻ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ
ՆԱՄԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԴԵՐՆ ՈՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՆԱՐԱՎԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍՈՒՄ ԿՈՆՖԼԻԿՏՆԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ
ԳՈՐԾՈՒՄ» ԿՈՆՖԵՐԱՆՍ ԱՎԱՏՐԻԱՅՈՒՄ**

Սեպտեմբերի 19-ին, Ավստրիայի մայրաքաղաք Վիեննայում փեղի ունեցավ «Կրոնական համայնքների և քաղաքացիական հասարակությունների դերն ու պարասխանավորությունը Նարավային Կովկասում կոնֆլիկտների լուծման գործում» խորագրով կոնֆերանս՝ մասնակցությամբ Նայասպանի, Վրաստանի և Ադրբեջանի ներկայացուցիչների: Միջոցառման կազմակերպիչն էր Ավստրիայի Կառավարության Եվրոպական և միջազգային գործերի նախարարությունը:

Խորհրդաժողովին մասնակցեցին Ավստրիայում Նայասպանի Հանրապետության և Վրաստանի արտակարգ և լիազոր դեսպանները, Նայասպանում և Վրաստանում Ավստրիայի արտակարգ և լիազոր դեսպանը, Նարավային Կովկասում Եւրամիության նախկին ներկայացուցիչ Պիյեր Սեմնեբին: Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պարբիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրհնությամբ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից կոնֆերանսին մասնակցեցին Կաթողիկոսական գրասենյակի քարտուղար Տ. Խորեն քահանա Կիրակոսյանը և Նայասպանյան Կլոր սեղան բարեգործական հիմնադրամի փնթորեն Կարեն Նազարյանը:

Կոնֆերանսի ընթացքին կարդացվեցին զեկուցումներ և կազմակերպվեցին քննարկումներ Նարավային Կովկասում խաղաղության ու կայունության հաստատման վերաբերյալ:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՐԳ

**ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԵՒ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՕՐՆՈՒԹՅԱՄԲ ԲԱՅՎԵՅ ՄԱՏԵՆԱԳԱՐԱՆԻ
ՆՈՐ ՄԱՍՆԱՇՆԵՆԸ**

Սեպտեմբերի 20-ին, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պարբիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի և Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսի օրհնությամբ, և ներկայությամբ Նայասպանի Հանրապետության նախագահ Մերժ Սարգսյանի և Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության նախագահ Բակո Սահակյանի փեղի ունեցավ Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մարենադարանի գիրական նոր մասնաշենքի բացումը:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի և Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսի հանդիսապետությամբ նախ կատարվեց նորակառույց մասնաշենքի օրհնության արարողությունը, ապա Մարենադարանի դանլիծում փեղի ունեցավ հանդիսություն, որի ընթացքում համայն հայության համար առանձնահատուկ կարևորություն ներկայացնող այս իրադարձության կապակցությամբ Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն իր խոսքն ուղղեց ներկաներին.

«Այսօր առ Ասրված աղոթքներով և օրհնությամբ կատարեցինք Մարենադարանի նոր մասնաշենքի բացման արարողությունը՝ հայ բարձրացնելով գիտության այս կաճառի առաքելության մշտանորոգ արգասավորման համար: Նայասպանի Հանրապետության նախագահի բարձր հովանու

ներքո եւ աջակցությամբ, ազնիվ բարերարների գովարժան նվիրավորություններով կառուցված այս հոյակերպ շինությունը՝ հագեցած նորագույն սարքավորումներով եւ արդիական ցուցասարահներով, մեծապես պիտի նպաստի գիտահետազոտական կենտրոնի նոր հաջողությունների ամրագրմանը, Մալենադարանում պահվող փաստյակ հազարավոր ձեռագիր մատյանների, հնարիւղ գրականության ու վավերագրերի բարվոք պահպանմանը, վերականգնմանը, ուսումնասիրմանն ու հրապարակմանը, ինչպես նաեւ ձեռագրագիտության ու հայագիտության զարգացմանը, գիտնականների նոր սերնդի կրթությանը: Ուրախալի է, որ նոր նվիրաբերումներով եւ Մալենադարանի ջանքերով առավել հարստացած ձեռագիր արժեքները ավելի լայն հնարավորություններով պիտի ներկայացնեն հայոց դպրության փառքը այս նվիրական հաստատության այցելուներին:

Հավատարմորէ մեր ժողովրդի համար միշտ էլ սրբազան մասունքներ են եղել Մալենադարանի գանձերը, մեր ձեռագիր մատյանները, որոնք արտացոլում են լույսը երանյալ մեր հայրերի հավաքի, ոգին հայոց աստվածսիրության, ազգանվիրումի ու հայրենամովիրումի: Նախնայաց անգին ժառանգությունն ու հայոց փառահեղ պատմությունն են սերունդներին փոխանցել գրական մեր գոհարները, որոնք դարեր շարունակ կերպով ու ընդօրինակվել են մեր վանքերի, գրչության կենտրոնների խնկաբույր հարկի ներքո՝ սահակ-մեսրոպյան ավանդույթները կրող վարդապետների ու գրիչների կողմից, նկարազարդվել վառ պատկերներով հանճարեղ ծաղկողների: Օրհասական պահերին մեր ձեռագրերը պաշտպանվել են մեր ժողովրդի զավակների անձնագոհության հերոսական դրսևորումներով՝ կրելով կնիքը պայքարի ու մաքառումների:

Սիրելիներ, խորհրդանշական է, որ Մալենադարանի նորակառույց այս շենքի բացումը կատարվում է Հայաստանի Հանրապետության անկախության 20-ամյակին նվիրված հանդիսավոր միջոցառումների շրջանակներում, քանզի ձեռագիր մեր մատյանները կրթել եւ հաստատել են հայոց հոգիներում նաեւ փնտռելու ազատության ու արդարության, գորացրել հայրենի երկրի պետականությունը վերահաստատելու վճռականությունը, որով երկու փաստանյակներ առաջ համագգային ջանքերով ծնունդ առավ Հայաստանի անկախ Հանրապետությունը: Մալենադարանի այս նոր մասնաշենքը նույնպես մեր անկախ պետականության ձեռքբերումներից է, որը զորացնելով Մալենադարանի առաքելությունը պիտի շարունակի արդյունավորել մեր կյանքը աստվածսիրությամբ ու հայրենասիրությամբ, նվիրումով, անխնայ ջանքերով՝ ի սեր մեր Հայրենիքի եւ համայն աշխարհասփյուռ հայության:

Մեր սրբազին շնորհավորանքներն ենք բերում ամենքիդ, Հայրապետական Մեր գնահատանքը հայրնում հայրենի իշխանություններին, Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Կոնստանտին Սարգսյանին՝ Մալենադարանի հանդեպ հոգաբարության համար: Մեր գնահատանքն ենք բերում նաեւ այս նորակառույցի հովանավորությունը սպանձնած բարերարներին, ճարտարապետին եւ բոլոր այն անձանց, որոնց ջանքերով հնարավոր եղավ իրականացնել Մալենադարանի նոր մասնաշենքի կառուցումը:

Թող Հասկանալի Իր օրհնության ներքո պահի ու պահպանի Մեսրոպ Մաշտոցի անվան Մալենադարանը, արգասավորի այս հաստատության նվիրական կամարների ներքո աշխատող գիտության մշակների վաստակը եւ բազում հաջողություններ պարգևի հայանապատ, արդար ու աստվածահաճո բոլոր գործերին»:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ՆԱՆՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔ ԵՐԵՒԱՆԻ ՍՈՒՐԲ ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՎՈՐԻՉ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ

Սեպտեմբերի 21-ին, Նայասրանի Նանրապետության Անկախության 20-ամյակի առիթով, Երեւանի Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ մայր եկեղեցում փեղի ունեցավ Նանրապետական մաղթանք:

Եկեղեցականների թափորի ուղեկցությամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամենայն Նայոց Կաթողիկոսը եւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսը, ՆՂ նախագահ Սերժ Սարգսյանն ու Լ.ՂՆ նախագահ Բակո Սահակյանը մուտք գործեցին փառաւոր եւ իրենց խոնարհումը բերեցին ամպիովանու ներքո ամփոփված Ս. Գրիգոր Լուսավորչի մասունքներին: Ապա Ամենայն Նայոց Կաթողիկոսը եւ Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսը փաստեցին եպիսկոպոսների ուղեկցությամբ բարձրացան Սուրբ Խորան եւ կատարեցին գոհաբանական մաղթանք:

Արարողության ընթացքին սուրբգրային ընթերցումներից հետո Գարեգին Բ Վեհափառ Նայրապետը եւ Արամ Ա Կաթողիկոսը ծնրաղիւր ընթերցեցին Սիմեոն Երեւանցի Կաթողիկոսի գրած «Գոհանամք զբէն» աղոթքը՝ հայցելով Աստուծոյ անսասնություն, պայծառություն ու բարօրություն Նայասրանի Նանրապետության եւ համայն հայոց ազգի համար: Այնուհետեւ եկեղեցական դասը օրհնությամբ մաղթեց, որ Աստված իր Ամենախնամ Ս. Աջի հովանու ներքո պահի ու պահպանի Նայասրանի Նանրապետությունը:

Տոնի առիթով կատարված հանդիսավոր արարողության ավարտին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պապրիարք եւ Ամենայն Նայոց Կաթողիկոսը եւ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսն իրենց օրհնությունն ու պապգամը բերեցին համայն հայ ժողովրդին:

Նանրապետական մաղթանքին ներկա էին նաեւ ՆՂ ԱԺ նախագահ Նովիկ Աբրահամյանը, ՆՂ վարչապետ Կիար Տիգրան Սարգսյանը, ԱԺ պապգամավորներ, ՆՂ կառավարության անդամներ, բարձրաստիճան պետական այրեր, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի եւ Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության միաբաններ, օրարերկրյա դիվանագիտական ներկայացուցչությունների ղեկավարներ եւ հասարակական գործիչներ:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷԶՄԻԱՇԽՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՐԳ

ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ԵՐՐՈՊԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ ԺՈՂՈՎ ՊՐԱՆԱՅՈՒՄ

Սեպտեմբերի 21-24-ը Չեխիայի Նանրապետության մայրաքաղաք Պրահայում փեղի ունեցավ Եկեղեցիների երոպական խորհրդի Կենտրոնական կոմիտեի ժողով:

Ժողովին քննարկվեցին ԵԵԽ-ի ապագա գլխավոր քարտուղարի ընտրությանը եւ 2013-ին Բուդապեշտում կայանալիք ԵԵԽ համաժողովի կազմակերպմանն առնչվող հարցեր, ինչպես նաեւ խորհրդի անդամ եկեղեցիների ներկայացուցիչներին ներկայացվեց ԵԵԽ-ի փարեկան ֆինանսական հաշվետվությունը:

ԵԵԽ կենտրոնական կոմիտեի անդամները նաեւ հաղիսյում ունեցան Չեխիայի Նանրապետությունում գործող կրոնական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների հետ, որի ընթացքում քննարկվեցին երոպական երկրներում քրիստոնեական եկեղեցիների առջեւ ծառացած մարտահ-

րավերները դիմագրավելու ուղղությամբ համապետ առաքելություն իրականացնելու վերաբերյալ մի շարք խնդիրներ:

ԵՇՆ Կենտրոնական կոմիտեի ժողովին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պարբիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրհնությամբ Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին ներկայացրեց Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբան Տ. Գարեգին աբեղա Համբարձումյանը:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՐԳ

ՆՐԱՄ ԲՈՒԵՆՈՍ ԱՅՐԵՍԻ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ ՏԻԿՆԱՆՑ ՆԱԶՆԱԽՄԲԻ ԱՅՅԸ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ

Սեպտեմբերի 22-ին, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պարբիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության Արգենտինայի Բունոս Այրեսի մասնաճյուղի փիկնանց հանձնախմբի ուխտավորներին՝ գլխավորությամբ Դիանա Սարաֆյանի:

Վեհափառ Հայրապետը, ողջունելով ուխտավորների այցը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին, իր օրհնությունն ու բարեմաղթանքները բերեց նրանց: «Հայրենիքի նկատմամբ ունեցած սերն է ձեզ առաջնորդել Հայաստան, եւ այնպիսի նվիրական օրերին եք գտնվում Հայրենիքում, երբ մեր ժողովուրդը փոխախմբում է Հայաստանի Հանրապետության անկախության 20-ամյակը: Այդ փարեղարձը նաեւ ձերն է ոչ միայն այն պարճառով, որ հայ ժողովրդի գավակ եք, այլ նաեւ որովհետեւ այդ անկախությունը կերպով է ձեր իսկ ջանքերով, ձեր իսկ բերած աշխատանքով ու աջակցությամբ», - իր խոսքում նշեց Նորին Սրբությունը:

Հանդիպման ընթացքում Վեհափառ Հայրապետը գոհունակությամբ անդրադարձավ նաեւ ՆՐԱՄ կարևոր գորակցությամբ Հայաստանյայց Առաքելական Ս. Եկեղեցու սրբազան առաքելությանը:

ՆՐԱՄ Կենտրոնական վարչության պարավոր անդամ Հարություն Սարաֆյանն ուխտավորների անունից իր շնորհակալությունը հայտնեց Վեհափառ Հայրապետին՝ հայության հոգևոր կենտրոնում ցուցաբերած ջերմ ընդունելության համար:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱՄԱԿԱՐԳ

ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ «ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾԻՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐ» ՆԱՄԱԽՄԲՄԱՆԸ

Սեպտեմբերի 23-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ծայրագույն Պարբիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց «Սուրբ Էջմիածնի երիտասարդներ» համախմբման շուրջ ութսուն անդամների Միությունը, որը ստեղծվել է 2010-ին Մայր Աթոռի միաբան Տ. Թովմա աբեղա Խաչատրյանի նախաձեռնությամբ:

Հանդիպմանը միության ղեկավար Հայր Թովման երիտասարդների անունից շնորհակալություն հայտնեց Վեհափառ Հայրապետին՝ երիտասարդներին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում հյուրընկալե-

լու և հանդիպման հնարավորություն ընձեռելու համար, սպա ներկայացրեց միության կառուցվածքը, գործառնությունները և իրականացրած գործունեությունը: Նայր Սուրբը փեղեկացրեց, որ ներկայումս համախմբման անդամակցում են 10-11 ուսումնական հասարակությունների շուրջ 150 ուսանողներ: Նրանք ամսական ժողովներ են գումարում և քննարկում ապագայում իրականացվելիք ծրագրերը: Դեպի Նայասարանի փարբեր շրջանների եկեղեցիներ հաճախակի ուխտագնացություններ կազմակերպելուց բացի միության անդամները Մայր Աթոռի միաբան սարկավագների առաջնորդությամբ ամեն շաբաթ այցելում են «Զարիկ» մանկատուն:

Երիտասարդների հետ գրույցի ընթացքում Վեհափառ Նայրապետն ուրախություն հայտնեց, որ Նայր Սուրբի առաջնորդությամբ «Սուրբ Էջմիածնի երիտասարդները» կարևոր ծրագրեր են իրականացնում Նայասարանի փարբեր շրջաններում: Խոսքն ուղղվել միության անդամներին՝ Նորին Սրբությունը մասնավորապես նշեց. «Յուրաքանչյուր երիտասարդի համար, իրապես, պարվաբեր է Էջմիածնի երիտասարդական կազմակերպության ամուսն լինելը և Էջմիածին անունը կրելը, բայց միևնույն ժամանակ՝ պարավորեցնող. դա նշանակում է, որ դուք կրողն եք Էջմիածնի ամբողջ ժառանգության և պետք է մեծ նախանձախնդրություն դրսևորեք այդ ժառանգության անաղարտ պահպանման համար»: Վեհափառ Նայրապետը, կարևորելով կրոնական եկեղեցական գիտելիքների իմացությունը երիտասարդների համար, ընդգծեց, որ իրենց եռանդի, նախանձախնդրության և սպեղծագործական կարողությունների շնորհիվ երիտասարդները կարող են գործուն մասնակցություն ունենալ եկեղեցու առաքելության իրականացման մեջ:

Հանդիպման ավարտին Վեհափառ Նայրապետն իր գնահատանքն ու օրհնությունը բերեց Նայր Թովմային և համախմբման անդամներին՝ միության աշխատանքները հետևողականորեն իրականացնելու համար:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷԶՄԻՎՇԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱԽԿԱՐԳ

**ՍՏՈՐԱԳԻՎԵՅ ՆԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ ԳԵՒՈՐԳՅԱՆ ՆՈԳԵՒՈՐ
ՃԵՄԱՐԱՆԻ ԵՒ ՍԱՆԿՏ-ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻ ՈՒՂԱՓՈԸ
ՆՈԳԵՒՈՐ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՄԻՋԵՒ**

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի բարձր փնօրինությամբ և Նոր Նախիջևանի և Ռուսաստանի Հայոց թեմի առաջնորդ Տ.Եզրաս եպիսկոպոս Ներսիսյանի աջակցությամբ համագործակցության հիմքդրվեց Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Գեորգյան հոգևոր ճեմարանի և Սանկտ-Պետերբուրգի Ս.Ալեքսանդր Նեոսկու անվան Ուղղափառ հոգևոր ակադեմիայի միջև:

Մեպրեմբերի 25-ին Գեորգյան հոգևոր ճեմարանի փեսուհ Տ.Գեորգ վարդապետ Սարոյանի և Ռուս Ուղղափառ հոգևոր ակադեմիայի ղեկավոր Ամվրոսի եպիսկոպոս Գապչինսկու կողմից երկու հասարակությունների միջև միջոնական համագործակցության մասին փաստաթուղթ սպորագրվեց: Սանկտ-Պետերբուրգ կարարած այցի ընթացքում Տ.Գեորգ վարդապետ Սարոյանը մասնակցեց Նաեմուս Ուղղափառ Եկեղեցու հոգևոր ակադեմիայի նորոգված գրադարանի բացման արարողությանը, որը նվիրված էր երկու կրթական հասարակությունների բարեկամությանը: Գրադարանի նորոգությունը կարարվել էր Սանկտ-Պետերբուրգի հայ համայնքի ներկայացուցիչ Նրաչյա Պողոսյանի օգնությամբ: Մեկ փարի առաջ Սեանի Վազգենյան հոգևոր դպրանոցում Նրաչյա Պողոսյանի բարերարությամբ սկսեց գործել ժուսերեն լեզվի կարարելագործման լսարանը:

Գետրգյան հոգետը ճեմարանի պատմության մեջ սա առաջին դեպքն է, երբ կնքվում է համաձայնագիր երկու կրթօջախների միջև՝ համագործակցության լայն շրջանականներով: Համաձայնագիրը վերաբերում է կրթական, գիտական, հրապարակչական, մեթոդական ծրագրերի զարգացմանը: Տեղի կունենան նաև ուսանողների և դասախոսների փոխանակումներ, գիտարեխնիկական նոր ուսումնական մեթոդների ներդրումներ:

«Այս համագործակցությունը խոսում է մեր երկու Եկեղեցիների միջև բարեկամական կապի մասին, որն առավել սերտ ու ջերմ հարաբերությունների առիթ կլի: Պերերբուրգի համայնքը դեռևս Եզրաս աբեղա Ներսիսյանի հովվության փարիներից սկսած հոգաձու ուշադրությամբ է վերաբերվել Հայ Եկեղեցու հոգետը կրթօջախների գործունեությանը և մշտապես աջակցություն ցուցաբերել հոգետականների պարասարման գործընթացին: Այս գեղեցիկ ավանդության շարունակությունը դարձավ համաձայնագրի սպորադիկ:

Համագործակցությունը նաև միմյանց խորապես ճանաչելու հնարավորություն է փայլի: Ոչ միայն մեր սաները կուսանեն Ռուս Ուղղափառ Եկեղեցու հոգետը կրթարաններում, այլ նաև նրանք կգան մեզ մոտ ուսանելու», - բարձր գնահատելով համաձայնության ձեռքբերումը՝ ասաց Ս. Գետրգյանը վարդապետ Սարգսյանը:

ՆՈՐ ՆԱՍԻՋԵԻԱՆԻ ԵՒ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ՄԱՍԼՈՂ ԴԻՎԱՆ

ՆՈՐ ՆԱՍԻՋԵԻԱՆԻ ԴԵՄՊՆԸ ԱՅՑԵԼԵՑ ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ

2011 թվականի սեպտեմբերի 27-ին Հայաստանի Հանրապետությունում Հընդ-կասարանի Հանրապետության արտակարգ և լիազորված Նորին գերագան-ցություն Աջալ Կումար Մալիթյան առաջին անգամ այցելեց Կալկաթայում (Հընդ-կասարան) Սուրբ Էջմիածնի հովանու ներքո գործող 190-ամյա Հայոց մարդասիրական ճեմարան, որը առավելապես հայ-հնդկական դարավոր բարեկամության:

Հնդկաստանի հոգետը հովիվ, Հայոց մարդասիրական ճեմարանի կառավարիչ Ս. Խորեն վարդապետ Նովիանիսյանը ուրախությամբ ընդունեց բարձրաստիճան հյուրին, որի հետ հանդիպումը անցավ ջերմ մթնոլորտում:

Ի պատիվ մեծարգո հյուրի ճեմարանում կազմակերպվել էր մշակութային ձեռ-նարկ: Ճեմարանի երգչախումբը հնչեցրեց երկրների օրհներգերը, այնու-հետև կատարեց հայ և հնդկ նշանավոր կոմպոզիտորների հայտնի երգեր, իսկ պարախումբը ներկայացրեց հնդկական ժողովրդական պար: Համերգային ծրագրից հետո ցուցադրվեց «Հայերը Հնդկաստանում» փետանյութը:

Իր բարիգալության խոսքում Հայր Խորենը խոսեց հայ-հնդկական վաղեմի բարեկամության մասին և եզրափակեց իր խոսքը ի մասնավորի ասելով՝ «Ձերո գերագանցություն, ամեն կիրակի եկեղեցու զանգերի դղանջի ներքո մենք պա-րարագ ենք մատուցում ի փառս Աստծո և աղոթում Հայաստանի և Հնդկաստանի խաղաղության և բարգավաճման համար: Թող Ամենագործ անխախտ պահի մեր ժողովուրդների դարավոր բարեկամությունը»: Այնուհետև Հայր Սուրբը համայնքի և Մարդասիրական անունից հնդկական հյուրամեծար ավանդույթի համաձայն մեծարգո դեսպանին նվիրեց մի շալ՝ ի նշան հարգանքի, սիրո և ջերմության:

Ձեռնարկն ավարտվեց պարավարժան Աջալ Կումար Մալիթյանի ոգեշունչ ելույթով, որն իր

խոսքում նշեց, որ Հայոց մարդասիրական ճեմարանը շատ կա-րետր մի կառույց է, այն նշանակալից դերակատարություն ունի եւ բոլոր պեսան-կյուններից կամուրջ է հանդիսանում երկու մշակույթների միջև: Նա հորդորեց ա-շակերպներին կրթվել եւ դառնալ միջազգային հանրության քաղաքացիներ՝ չկորցնելով իրենց հայկական ինքնությունը եւ ամուր կառչել երկու հնագույն քաղաքա-կրթությունների բարեկամության եռնքից:

Հանդիպմանը ներկա էին Եկեղեցու վարչության ավագ անդամ Կիկին Սյուզան Ռուբենը, Մար-դասիրականի ուսուցիչները, սաները, աշխատակիցները:

ՀԱՅՈՑ ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ

ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎ ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆՈՒՄ

Սեպտեմբերի 27-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, նախագահությամբ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբրիել Բ Շայրագույն Պարոնիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի, Կեղի ունեցավ Հայաստանի եւ Արցախի թեմակալ առաջնորդների ժողով:

Ժողովին քննության առնվեցին եկեղեցու առաջ ծառացած ժամանակակից մարտահրավերներ, թեմական կյանքին առնչվող վարչական, կարգապահական խնդիրներ: Քննարկումների ընթացքում մասնավորապես անդրադարձ կատարվեց թեմերում եկեղեցականների հովվական ծառայությանը: Դարետոր նկատվեց, որ հոգետոր հովիվները առավել ուշադրություն դարձնեն քարոզչական գործու-նեությանը, հովիվ եւ համայնք, հովիվ եւ ընտանիք հարաբերությունների սերտացմանը: Մտահոգությո-ւն հայտնելով Հայաստանում կրոնական փառքեր կազմակերպությունների եւ աղանդավորական հոսանքների քայքայիչ գործունեության հետեւանքով հասարակական կյանքում փեղ գրնոր երեույթ-ների առիթով՝ ժողովականներն ընդգծեցին փուժած ընտանիքների եւ անհայրների հետ առավել ալ-փիվ հովվական աշխատանքներ իրականացնելու անհրաժեշտությունը: Դարետորվեց նաեւ հոգետոր հովիվների բնակությունն իրենց խնամքին հանձնված համայնքներում: Այս առնչությամբ, քննության առնելով առանձին պարագաներ, որոշվեց, որ որեւիցե բացառություն չպետք է լինի:

Ժողովի ընթացքում նաեւ անդրադարձ կատարվեց վանքերի եւ եկեղեցիների պահպանման եւ հոգաբարության խնդիրներին: Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի հորդորն էր թեմակալներին՝ մասնա-վոր ուշադրություն դարձնել սրբավայրերի վերանորոգման եւ վերակառուցման աշխատանքներին, որպեսզի որեւէ կերպ չաղճափվի դրանց պատմական դիմագիծը:

Վերջում Ամենայն Հայոց Հայրապետն իր օրհնությունը բերեց թեմակալ առաջնորդներին՝ գնա-հատանք հայտնելով թեմերում հոգետոր սպասավորների կողմից իրականացվող նվիրյալ ծառայութ-յան համար:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

**ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՄԻՂՆԵՅԻ
ՀԱՄԱԶԶԳԱՅԻՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՍԱՆՔԻՆ**

Սեպտեմբերի 27-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ Գարեգին Բ Ծայրագույն Պապի փարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն ընդունեց Սիդնեյի (Ավստրալիա) Համազգային «Արշակ եւ Սոֆի Գուլարն» ճեմարանիսաներին եւ իր օրհնությունն ու բարեմաղթանքները բերեց նրանց: Համազգայինի 10-րդ եւ 11-րդ դասարանների 35 սաները հայրենիք են այցելել ճեմարանի 25-ամյակի առիթով:

Վեհափառ Հայրապետը ողջունելի եւ գովելի նկատեց ձեւավորված այն ավանդույթը, որ դպրոցի սաներն այցելում են Հայաստան: «Վստահ եմ, որ ձեր այս այցելությունն իր դրոշմը պիտի թողնի ձեր հոգիներում, եւ դուք, առավել զորացած հայկական զգացումների մեջ, հալարաւ ձեր ազգային ինքնությամբ՝ պիտի վերադառնաք առավել նախանձախնդրորեն ձեր ուսումը շարունակելու, արժեքավոր գավակներ լինելու եւ ձեր կարետոր մասնակցությունը բերելու հայ կյանքի առաջընթացին», - իր խոսքում նշեց Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը: Վեհափառ Հայրապետը հորդորեց երիտասարդներին ամուր եւ հասարակույն պահել սերը Հայոց Եկեղեցու եւ հայ ինքնության նկատմամբ, ծառայություններ սրանձնել հայ կյանքից ներս՝ դրսևորելով սրելոծագործական ոգի եւ նախանձախնդրություն:

Նորին Սրբությունն իր գնահատանքը բերեց նաեւ Համազգային ճեմարանի մանկավարժներին եւ փնտրիությանը, ովքեր նախանձախնդիր են, որ իրենց գավակները կրթվեն հայի ոգով եւ ազգային գիտակցությամբ:

Համայն հայության նվիրական կենտրոնում նման ջերմ ընդունելության համար Վեհափառ Հայրապետին ճեմարանականների անունից իր շնորհակալությունն ու երախտագիտությունը հայտնեց ճեմարանի հայոց լեզվի ուսուցչուհի Բեթի Մարաշյանը:

Այնուհետեւ Նորին Սրբությունը պապասխանեց սաներին հեղափոխող հարցերին, որոնք առնչվում էին Հայ Եկեղեցու ներկայիս կյանքին ու մեր ժողովրդի մեջ նրա սրանձնած առաքելությանը:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ:

**ՄԱՅՐ ԱԹՈՒ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ
ՄԻՋԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ-ԱՍՏՎԱԾԱՐԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԸ**

Սեպտեմբերի 28-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, փեղի ունեցավ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Միջեկեղեցական-աստվածաբանական խորհրդի հերթական նիստը, որի ընթացքում, ի շարաքննարկվող հարցերի, անդրադարձ կատարվեց նաեւ ՀՀ Արդարադատության նախարարության կողմից առաջարկվող «Խղճի եւ կրոնական ազատությունների» մասին օրինագծին:

Այս առնչությամբ խնդրո առարկա հարցերի լուծման մեջ խորհուրդն ընդգծեց կարևորությունը հարազատ մնալու հայ ժողովրդի ազգային եւ մշակութային ավանդույթներին, հարգելու մարդու հիմնարար ազատությունները եւ Հայաստանի Հանրապետության փարածքում գործող ավանդական եկեղեցիների ու ազգային-կրոնական փոքրամասնությունների իրավունքները:

Նիստի ընթացքում խորհուրդն անդրադարձավ Հայաստանում Ավետարանական համայնքների

և խարիզմայիկ շարժումների ներկայացուցիչների գործունեությանը՝ դափառաբարելով հասարակության մեջ կրոնական անհանդուրժողականության պատրանք ստեղծելու և այս պայմաններում արարողություններ կորզելու նրանց մեղքերի գործելակերպը: Խորհուրդն անընդունելի համարեց նաև Ավերարանական համայնքների հովիվների գործողությունները՝ հորդորելով հրաժարվել հոգևոր-սուրբության միջոցով իրենց համայնքներն ընդլայնելու մտադրություններից և որդեգրած հակաեկեղեցիկ ընթացքից:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ
ՍԻՋԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ-ԱՍՏՎԱԾԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՆՈՐ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբեգին Բ Ծայրագույն Պապրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի փնտրիությունը կարարվել են նոր նշանակումներ:

Լուսարարապետի պաշտոնակատար Տ. Նովնան վարդապետ Հակոբյանը նշանակվել է Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Լուսարարապետ:

Գեղարդավանքում սպասավորող Տ. Տարոն աբեղա Ղուլիկյանը նշանակվել է Սուրբ Գեղարդ վանքի վանահայր:

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ
ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՆԱԽԱԿԱՐԳ